

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

RAPORT

Z WDRAŻANIA STRATEGII ROZWOJU LOKALNEGO ZA ROK 2017

**STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANA PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ NA LATA 2016-2022
LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA – LIDER DOLINA STRUGU”
W RAMACH PROGRAMU LEADER PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH
NA LATA 2014-2020**

Błazowa, luty 2018

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Spis treści

Wstęp

Założenia i metodologia ewaluacji

Założenia i cele programu

Podsumowanie stanu wdrażania LSR

Wyniki i wnioski z badania

Załączniki

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Wstęp

Niniejszy raport zawiera wyniki z przeprowadzonego badania efektywności działań w związku z wdrażaniem Strategii Rozwoju Lokalnego Gmin Doliny Strugu prowadzonych w ramach programu Leader w ramach PROW w 2017 roku.

Celem badania jest odpowiedź na poniższe pytania :

- Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą,
- W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie,
- W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę,
- W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD,
- Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii,
- Czy procedury naboru/wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów,
- Jaka jest skuteczność działania Biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych),
- Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach by LGD skuteczniej realizowała cele LSR,
- Inne zagadnienia z procesem realizacji LSR.

Program Leader jest podejściem przekrojowym, które ma przyczynić się do aktywizacji społeczności wiejskich poprzez włączenie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw.

Zgodnie podejściem programu Leader tj. z zaangażowaniem społeczności lokalnej z udziałem zarówno przedstawicieli sektora publicznego gospodarczego jak i społecznego, prowadzona diagnoza ma również przynieść odpowiedź co do trafności i adekwatności projektu (rozumianym jako wdrożenie strategii LGD) względem potrzeb rozwojowych regionu Doliny Strugu oraz ocenę wpływu wdrażania strategii na takie zagadnienia jak poziom aktywności społecznej, wzrost zatrudnienia, wykorzystanie lokalnych zasobów ludzkich, naturalnych, kulturowych do realizacji innowacyjnych projektów.

Założenia i metodologia ewaluacji

Ewaluacja to ocena efektywności, skuteczności, oddziaływania, trwałości i zgodności LSR w kontekście założonych celów, porównania rezultatów LSR ze wstępnymi założeniami.

Ewaluacja – jest określana jako ocena sukcesu projektu. W jej ramach dokonuje się oceny odpowiedzialności, skuteczności, efektywności i oddziaływania projektu w stosunku do założeń.

Ewaluacja powinna być podejmowana w przypadku każdego projektu i działania, z położeniem szczególnego nacisku w odniesieniu do działań realizowanych na podstawie planów mających daleki horyzont czasowy. Jest to działanie mające na celu obniżenie ryzyka związanego z popełnieniem omyłki oraz zapobieganie jego negatywnym skutkom.

Ewaluacja jest badaniem który ma na celu pomóc LGD w realizacji LSR i ma na celu ocenę :

- trafności diagnozy oraz postawionych celów w LSR,
- zasadności doboru działań oraz postępu wdrażania,
- i tym samym skuteczności przyjętej strategii.

Jej wynikiem jest sformułowanie wniosków (czy postawione cele odpowiadają problemom zdefiniowanym w diagnozie, czy stosowane działania/narzędzia służą osiągnięciu tych celów/czy są skuteczne, jakie problemy napotkano w procesie wdrażania strategii) oraz rekomendacji (co można lub należy zrobić by skuteczniej realizować cele).

Rekomendacje powinny być realne, możliwe do wdrożenia i służyć uczeniu się LGD.

Rodzaje ewaluacji :

- Ex-ante (przed realizacją programu/projektu)
- Mid-term/on – going/ewaluacja bieżąca (podczas realizacji programu/projektu)
- Ex-post (po zakończeniu programu/projektu)

Kryteria ewaluacji :

Trafność – pozwala ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele LSR odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym interwencją i/lub realnym potrzebom beneficjentów.

Efektywność – pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” LSR, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów. Nakłady rozumiane są tu jako zasoby finansowe, ludzkie i poświęcony czas.

Skuteczność – pozwala ocenić, do jakiego stopnia cele LSR zdefiniowane na etapie programowania zostały osiągnięte.

Oddziaływanie / wpływ – pozwala ocenić stopień, w jakim korzyści odniesione przez docelowych beneficjentów miały szerszy ogólny wpływ na większą liczbę w danym sektorze, regionie lub w całym kraju.

Trwałość efektów – pozwala ocenić czy pozytywne efekty LSR na poziomie celu mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tego projektu w dłuższym okresie na procesy rozwoju na poziomie sektora, regionu czy kraju.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Zakres prac badań ewaluacyjnych sprowadzał się do następujących elementów :

1. Przeprowadzenie ankiet z mieszkańcami obszaru LGD;
2. Przygotowanie sprawozdania przez biuro LGD podsumowującego działania prowadzone w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku;
3. Przeprowadzenie warsztatów refleksyjnych.
4. Stworzenie raportu z realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Gmin Doliny Strugu w wersji papierowej i elektronicznej .

Metodologia badania

Strategia gromadzenia i analizy danych obejmowała następujące elementy :

- I. przeprowadzenie badań ilościowych na podstawie strukturalizowanego kwestionariusza ankiety ewaluacyjnej przeprowadzonej wśród mieszkańców Doliny Strugu. Przeprowadzonych zostało 100 ankiet.
- II. analizę danych zastanych – Desk Research. Badanie na podstawie dokumentacji projektu: listy obecności, ankiety po przeprowadzonych szkoleniach, notatki ze spotkań, programy konferencji, harmonogramy i programy szkoleń.

Ilościowe badanie, którego wyniki przedstawione są w niniejszym raporcie przeprowadzono wśród mieszkańców Doliny Strugu, beneficjentów programu PROW na lata 2016-2020. Ankiety skierowano do przedstawicieli następujących rodzajów beneficjentów : przedsiębiorców, członków organizacji pozarządowych, przedstawicieli samorządów lokalnych, instytucji kultury, parafii oraz zwykłych mieszkańców.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Założenia i cele programu

„Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu” jest stowarzyszeniem posiadającym osobowość prawną, działającym na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o wspieraniu obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności oraz ustawy z dnia 7 kwietnia 1989r. Prawo o stowarzyszeniach, prawa krajowego. Lokalna Grupa Działania jest partnerstwem trójsektorowym, tworzonym oddolnie z udziałem lokalnej społeczności, złożonym z przedstawicieli sektora gospodarczego, publicznego oraz społecznego. Lokalna Grupa Działania działa na podstawie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w oparciu o podejście LEADER.

Dzięki oddolnej inicjatywie przedstawicieli społeczności gmin Doliny Strugu początkiem 2006 roku utworzono Stowarzyszenie Lider Dolina Strugu jako Lokalną Grupę Działania, której głównym celem w początkowej fazie działalności miało być wdrożenie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Gmin Doliny strugu na lata 2004 – 2006. Pierwotna Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSROW) dla Doliny Strugu została opracowana w roku 2005 w ramach Pilotażowego Programu Leader+ Schematu I realizowanego przez Regionalne Towarzystwo Rolno Przemysłowe Dolina Strugu. Organizując opracowanie ZSROW z jednej strony pozyskiwała opinie wpływowych osób z danego terenu, jak również organizowała spotkania z udziałem mieszkańców, których rzeczywiste potrzeby mogły być odzwierciedlone w strategii.

„Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu” powołana została w celu działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich oraz wzmacniania aktywności ludności wiejskiej. Ponadto ważnym aspektem było kształtowanie postaw przedsiębiorczych, wspieranie działań kooperacyjnych w sektorze gospodarczym, rozwijanie potencjału turystycznego i rekreacyjnego obszaru, promocja aktywnego stylu życia, dbałość o dziedzictwo kulturowe, historyczne i przyrodnicze oraz wspieranie działalności organizacji pozarządowych, a także działanie na rzecz defaworyzowanych grup społecznych.

Szczególnie istotnym jest, iż LGD współtworzone było i jest kierowane przez mieszkańców obszaru Doliny Strugu (gminy: Błazowa, Chmielnik, Hyżne, Tyczyn), osoby zaangażowane w działania związane z poprawą jakości życia lokalnej społeczności. W nowej perspektywie PROW na lata 2014-2020 „Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu” kontynuuje politykę prowadzoną w ramach osi Leader w PROW 2007-2013, ukierunkowując się na promowanie aktywności mieszkańców w kształtowaniu rozwoju obszaru objętego LSR z wykorzystaniem jego zasobów m.in. bogatego materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego, tradycji, a także bazy i oferty czasu wolnego.

Głównym inicjatorem tworzenia LGD w 2005 roku na terenie „Doliny Strugu” było Regionalne Towarzystwo Rolno - Przemysłowe „Dolina Strugu”. Jako podmiot mający bogate doświadczenie w prowadzeniu przedsięwzięć mających na celu rozwój lokalny, koordynowało od początku procesem wyboru oraz zaangażowania partnerów z obszaru Doliny Strugu. Działania związane z powstaniem LGD były realizowane w ramach Pilotażowego Programu Leader +Schemat I.

W celu utworzenia LGD poprzez wybór odpowiedniego jej składu, zostali zaproszeni przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego oraz mieszkańcy. W związku z tym odbyły się spotkania z ludnością co pozwoliło na dotarcie do wszystkich osób mogących mieć wkład w trakcie budowania partnerstwa i strategii. Finalnym efektem spotkań i ich ustaleń było Zebranie

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Założycielskie Lokalnej Grupy Działania w dniu 08.01.2006r. w którym Członkowie założyciele ustalili, że LGD będzie mieć formę Stowarzyszenia, przyjęto nazwę Stowarzyszenie Lider Dolina Strugu, uchwalono Statut LGD i wybrano Władze LGD. Walne Zebranie Członków w dniu 25 czerwca 2008 roku dokonało zmiany nazwy Stowarzyszenia na „Lokalna Grupa Działania - Lider Dolina Strugu”.

Obecnie działania LGD związane są z realizacją Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, który został przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 12 grudnia 2014 r. Opracowywany on został na bazie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005.

Główne cele i kierunki rozwoju zostały określone w Statucie Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu” oraz Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność na lata 2014-2020. Nadrzędnym celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, w szczególności poprzez opracowanie i realizację Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR),

Jednym z działań jest realizacja PROW „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”, dzięki któremu LGD realizuje Strategię Doliny Strugu. Strategia ta zakłada realizację potrzeb, priorytetów oraz cele ogólne i szczegółowe, które są wynikiem analizy SWOT oraz oceny potrzeb społeczności lokalnej. Do głównych założeń Programu LEADER należą poddziałania, w ramach których zaplanowano: wsparcie przygotowawcze, realizację operacji w ramach LSR, wdrażanie projektów współpracy, oraz koszty bieżące i aktywizacja biura LGD. Do celów ogólnych realizowanych przez LGD należą:

1. Aktywni i kreatywni mieszkańcy:
 - ✓ *Rozwój infrastruktury społeczno kulturalnej i prozdrowotnej*
 - ✓ *Aktywizacja mieszkańców do działań na rzecz rozwoju lokalnego*
 - ✓ *Budowanie potencjału lokalnych organizacji pozarządowych*
2. Wsparcie rozwoju gospodarczego poprzez działania innowacyjne i proekologiczne:
 - ✓ *Wsparcie przedsiębiorczości na obszarze LGD*
 - ✓ *Dywersyfikację źródeł dochodu mieszkańców*
 - ✓ *Poprawę jakości infrastruktury*
3. Wzmocnienie atrakcyjności regionu poprzez wykorzystanie zasobów kulturowych, turystycznych, historycznych i promowanie produktów lokalnych:
 - ✓ *Odnowa i zachowanie dziedzictwa sakralnego, kulturowego i historycznego*
 - ✓ *Wzmocnienie gospodarki lokalnej poprzez rozwój turystyki, promocje produktu lokalnego i ekologię*

Ponadto współpracujemy z lokalnymi stowarzyszeniami, twórcami lokalnymi, parafiami, instytucjami kultury, Jednostkami Samorządów i wieloma innymi instytucjami, którzy wspierają region Doliny Strugu swoimi działaniami na rzecz budowania potencjału tego terenu.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Charakterystyka dotychczasowych wnioskodawców,

Interwencja programu Leader a tym samym Lokalna Strategia Rozwoju obejmuje wieloraki zakres działań skierowany do szerokiego grona podmiotów. Poniższa tabela przedstawia dotychczasowych uczestników programu z podziałem na rodzaje i liczbę beneficjentów.

Porównanie liczby beneficjentów w okresie 2007 - 2013 r. oraz w 2017 r.

L.p.	Rodzaj beneficjenta	Liczba uczestników Programu w ramach naborów w 2017 roku	Liczba beneficjentów w okresie 2007-2013
1	Przedsiębiorca	5	5
2	NGO	-	9
3	Samorząd lokalny	4	4
4	Parafia Rzymsko-Katolicka, Klasztor	-	10
5	Osoba fizyczna	17	3
6	Instytucja kultury	-	4
7	Jednostka organizacyjna JST	-	3
	Razem	26	38

Uwaga. Uczestnicy programu w 2017 roku są to podmioty, które złożyły wnioski w 2017 roku.

PODSUMOWANIE STANU WDRAŻANIA SLR, wyniki i wnioski z badania.

- Zgodnie z pokazanym zestawieniem w 2017 roku ogłoszone zostały wszystkie planowane nabory wniosków. Poza jednym naborem projektów grantowych, który musiał zostać powtórzony dla wszystkich pozostałych została przeprowadzona ocena na poziomie LGD, a obecnie znajdują się w ocenie prowadzonej w Urzędzie Marszałkowskim. W związku z powyższym do chwili obecnej nie rozpoczęła się realizacja operacji.
- W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?
Zgodnie z informacjami z Instytucji Zarządzającej na temat harmonogramu związanego z oceną operacji, należy stwierdzić, iż wnioskodawcy będą mogli w tym roku podpisać umowy co pozwoli na osiągnięcie wskaźników w pierwszym kamieniu milowym.
- W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?
W ocenie badanych kryteria wyboru projektów w wysokim stopniu są trafne i skuteczne. Taką opinię wyraziło 69,72 %. Średni stopień trafności została stwierdzona przez pozostałych respondentów.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

- W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Według 90,10 % badanych projekty realizowane w ramach LSR w dużym stopniu przyczyniają się do realizacji celów.

- Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?

Ośmiu na dziesięciu respondentów twierdzi, iż przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne dla prowadzenia pomiaru skuteczności interwencyjnej strategii.

- Czy procedury naboru/wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

79,21% badanych ocenia procedury wyboru jako przejrzyste.

- Jaka jest skuteczność działania Biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?

Ponad 90% respondentów wyraziła się o wysokim stopniu skuteczności działania Biura LGD.

- Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach by LGD skuteczniej realizowała cele LSR?

Dla skutecznej realizacji celów LSR podstawowe znaczenie ma docieranie z informacją do potencjalnych wnioskodawców o aktualnych celach LSR, które mają być osiągnięte poprzez realizowane projekty. W następnej kolejności ważny jest etap oceny projektów, który pozwala na wybór wniosków w największym stopniu wpływających na realizację strategii. W tym celu konieczne jest posiadanie procedur umożliwiających właściwą weryfikację wniosków pod kątem zgodności z celami. Obowiązujące procedury zostały przed prowadzonymi naborami zaktualizowane, dostosowane do obowiązujących przepisów wyższego rzędu dlatego też umożliwiają właściwe przeprowadzenie naboru. Niezbędny jest również stały monitoring aktualności dokumentacji związanej z oceną projektów pod kątem przepisów oraz na podstawie bieżących doświadczeń z prowadzonych naborów wniosków.

Poniżej przedstawiamy harmonogram planowanych naborów wniosków o udzielenie wsparcia planowany na 2017 rok.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Poddziałanie: „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”						
rok naboru	półrocze	fundusz/zakres tematyczny/planowana alokacja ¹				
		EFRROW ²	EFSD ²	EFRR ²	EFMR ²	
2017	I	2.1.2 Podejmowanie działalności gospodarczej na obszarze LGD/700tys.				
		2.1.1 Rozwój działalności gosp./500 tys.				
		2.2.1 Wsparcie inicjatyw w celu utworzenia i rozwoju inkubatora przetwórstwa lokalnego, poprzez szkolenia i konsultacje/500tys.				
		2.2.2 Marketing produktów rolnych/10tys.				
		1.2.2 Organizacja imprez integracyjnych kulturalnych i rekreacyjnych/20tys.				
	II	1.2.3 Włączanie seniorów w życie społeczne obszaru/12 tys.				
		2.2.3 Modernizacja dróg lokalnych/1200 tys.				
		3.2.1 Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej/25tys.				

Zgodnie z zapisami § 18 pkt. 1 ust. 1 „Procedury oceny i wyboru oraz rozliczania, monitoringu i kontroli grantobiorców”, Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania – „Lider Dolina Strugu” w dniu 7.03.2018 r. na podstawie uchwały numer 1/2018 podjął decyzję o odstąpieniu od prowadzonych naborów wniosków na granty. W związku z powyższym nabory z działań 1.2.2, 1.2.3, 3.2.1 i 2.2.2 zostały unieważnione ze względu na brak możliwości zrealizowania założonych celów i wskaźników Projektu Grantowego w Strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność na lata 2016 – 2022.

REALIZACJA CELÓW LSR POPRZEZ WYBÓR PROJEKTÓW

Wybrane do realizacji projekty w 2017 roku realizują cele LSR planowane na pierwszy kamień milowy tj. na lata 2016-2018 r. :

- CEL OGÓLNY: 2 Wsparcie rozwoju gospodarczego poprzez działania innowacyjne i proekologiczne;
- Cel szczegółowy: 2.1. Wsparcie przedsiębiorczości na obszarze LGD;
- Przedsięwzięcie: 2.1.1. Rozwój działalności gospodarczej na obszarze LGD;
- Przedsięwzięcie: 2.1.2. Podejmowanie działalności gospodarczej na obszarze LGD;
- Cel szczegółowy: 2.2. Dywersyfikacja źródeł dochodu mieszkańców;
- Przedsięwzięcie: 2.2.1. Wspieranie inicjatyw w celu utworzenia i rozwoju inkubatora przetwórstwa lokalnego, poprzez szkolenia i konsultacje;
- Przedsięwzięcie: 2.2.2. Marketing produktów rolnych;
- Cel szczegółowy: 2.3. Poprawa jakości infrastruktury;
- Przedsięwzięcie: 2.2.3. Modernizacja dróg lokalnych.

¹ Dla każdego z funduszy, w ramach których w danym półroczu planowane jest ogłoszenie naboru, należy wskazać hasłowo zakres tematyczny oraz planowaną alokację każdego z naborów.

² Jeśli dotyczy.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Realizacja finansowa i rzeczowa LSR w 2017r.

Zestawienie projektów na podstawie przeprowadzonej oceny przez LGD.

Nazwa poddziałania	Nazwa wskaźnika	Wartość planowana wskaźnika	Planowane wsparcie (zł)	Wartość wskaźnika wg. Wniosków wybranych	% realizacji wskaźnika	Wartość wsparcia dla wniosków wybranych	% realizacji wielkości wsparcia
2.1.1. Rozwój działalności gospodarczej na obszarze LGD	Liczba wspartych firm	5	500000	5	100,00%	500000	100,00%
2.1.2 Podejmowanie działalności gospodarczej na obszarze LGD	Liczba nowo zarejestrowanych działalności	14	700000	13	92,86%	650000	92,86%
2.2.1. Wspieranie inicjatyw w celu utworzenia i rozwoju inkubatora przetwórstwa lokalnego, poprzez szkolenia i konsultacje	Liczba utworzonych inkubatorów	1	500000	1	100,00%	500000	100,00%
2.2.3 Modernizacja dróg lokalnych	Odcinki odnowionych dróg	4 km	1200000	4,26 km	106,50%	1199966,8	100,00%
Razem			2942000			2849966,8	96,87%

AKTUALNOŚĆ PROCEDUR I KRYTERIÓW OCENY OPERACJI:

Procedura oceny i wyboru operacji w trybie konkursowym była dwukrotnie aktualizowana w 2017 roku ze względu na konieczność dostosowania do obowiązujących przepisów oraz w wyniku potrzeby wprowadzenia zapisów usprawniających proces oceny wniosków (np. kryteria oceny).

Na bieżąco prowadzona jest analiza aktualności procedur na podstawie przeprowadzonych naborów wniosków. Członkowie Rady biorący udział w ocenie mogą składać również propozycję aktualizacji.

ANALIZA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ BIURA LGD :

- Prowadzenie działań animacyjnych przez biuro LGD;
- Działania informacyjno-promocyjne, realizacja planu komunikacji;
- Działania doradcze;
- Realizacja planu szkoleń;
- Propozycje i zalecenia dla przyszłych działań.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Wykaz szkoleń realizowanych zgodnie z Planem szkoleń dla członków organu decyzyjnego i pracowników biura LGD :

L.p.	Nazwa szkolenia	2017		Czas trwania szkolenia	Uczestnicy	Finansowanie
		I	II			
1.	Zasady wdrażania Lokalnej Strategii Kierowanej przez Społeczność z terenu „Lokalnej Grupy Działania – Lider Doliny Strugu”	X		1 dzień 8h	Rada, Pracownicy Biura	Poddziałanie „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji”
2.	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	X		1 dzień 8h	Pracownicy Biura	Poddziałanie „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji”
3.	Zasady oceny i wyboru projektów do finansowania	X	X	2 dni 16h	Rada	Poddziałanie „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji”
4.	Zasady ewaluacji i monitoringu Lokalnej Strategii Kierowanej przez Społeczność z terenu „Lokalnej Grupy Działania – Lider Doliny Strugu”		X	1 dzień 8h	Pracownicy Biura	Poddziałanie „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji”

Realizacja planu komunikacji w 2017 roku

- Prowadzenie strony internetowej;
- Druk i publikacja ulotek i materiałów promocyjnych;
- Umieszczanie informacji na portalu społecznościowym;
- Prowadzenie spotkań konsultacyjno-szkoleniowo- informacyjnych na temat możliwości pozyskania środków zewnętrznych w ramach realizacji LSR;
- Doradztwo indywidualne w biurze LGD;
- Doradztwo grupowe;
- Umieszczanie informacji na stronach gmin;
- Umieszczanie ogłoszeń w mediach lokalnych;
- Informowanie drogą mailową i telefoniczną potencjalnych beneficjentów(NGO, JST, przedsiębiorcy i inni);
- Uczestniczenie w imprezach okolicznościowych, promocyjnych organizowanych na terenie LGD;
- Zorganizowanie punktu konsultacyjnego.

Zestawienie opracowań/publikacji wydanych/opracowanych w 2017 r.

L.p.	Nazwa publikacji
1	Broszura na temat działań pomocowych – podejmowanie i rozwój działalności
2	Ulotka o LGD
3	Broszura informacyjna o bieżących działaniach
4	Kalendarz LGD

Podsumowanie warsztatu refleksyjnego

ZAGADNIENIA :

- REALIZACJA FINASOWA I RZECZOWA LSR
- REALIZACJA CELÓW LSR POPRZEZ WYBÓR PROJEKTÓW
- AKTUALNOŚĆ PROCEDUR I KRYTERIÓW OCENY OPERACJI
- ANALIZA DZIAŁANOŚCI BIURA LGD

Wnioski :

- zapisy w LSR uniemożliwiają ubieganie się o powierzenie grantów szerszej grupie wnioskodawców w stosunku do istniejącego zapotrzebowania. W trakcie konsultacji mieszkańcy i podmioty z terenu wszystkich gmin obszaru LGD, zgłaszali zamiar inicjowania działań w ramach projektów grantowych. Brak możliwości wnioskowania szerszego grona wnioskodawców w naborach grantowych może skutkować ryzykiem braku osiągnięcia wskaźników LSR.

Jako jeden z rodzajów beneficjentów, którzy powinni mieć szerszy dostęp do wsparcia w ramach Programu są parafie. Są one podmiotami organizującymi przedsięwzięcia o charakterze rekreacyjnym i kulturalnym dla mieszkańców obszaru LGD, organizują działania edukacyjne dla młodzieży i dorosłych.

W trakcie prowadzonych warsztatów refleksyjnych przytoczono dane z okresu wdrażania strategii rozwoju lokalnego w latach 2007-2013 roku, z których wynika, iż największą liczbę wnioskodawców w tym okresie stanowiły parafie (z 38 projektów 10 było realizowanych przez tę grupę wnioskodawców). W pierwszym naborze grantowym, prowadzonym w aktualnym okresie wdrażania LSR pojawiły się dwa wnioski od parafii co również pokazuje bieżące zapotrzebowanie wśród tej grupy docelowej. Łącznie na obszarze Doliny Strugu występuje 26 parafii, które mogą być potencjalnymi wnioskodawcami, dlatego też, zweryfikowano zapisy LSR związane z kwalifikowalnością tej grupy docelowej grantobiorców.

- potrzeba zwiększenia zasięgu realizacji działań związanych z promocją produktów lokalnych poprzez prowadzenie promocji na terenie Rzeszowa.

- umożliwienie zwiększenia intensywności wsparcia dla jst w projekcie grantowym z 63,63% do 100 % zgodnie z obowiązującymi przepisami;

- realizacja projektów grantowych wydłużona z 12-tu do 24-ech miesięcy. Propozycja zmiany zapisów procedur oceny operacji.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

ANKIETA

Szanowna Pani / Szanowny Panie,

Zapraszamy do wzięcia udziału w anonimowej ankiecie, mającej na celu poznanie opinii społeczności lokalnej na temat wdrażania Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność na lata 2016-2022 przez Lokalną Grupę Działania - Lider Dolina Strugu. Zachęcamy Państwa do wyrażania opinii, zgłaszania wniosków i propozycji, które przyczynią się do efektywnego wdrażania strategii. Wszelkie informacje na temat strategii znajdziecie Państwo na stronie internetowej www.liderds.ostnet.pl.

1. Płeć : kobieta , mężczyzna
2. Wiek : 18-25 lat 26-39 lat 40-49 lat 50-59 lat 60 i więcej
3. Proszę o dokonanie wyboru odnośnie rodzaju respondenta (przez zakreślenie jednej z podanych odpowiedzi):
 - Przedsiębiorca
 - Rolnik
 - Członek organizacji pozarządowej
 - Przedstawiciel samorządu lokalnego
 - Przedstawiciel Parafii
 - Przedstawiciel Klasztoru
 - Mieszkaniec
 - Emeryt/rencista
 - Student/uczennica
4. Miejsce zamieszkania na terenie Doliny Strugu (proszę o zakreślenie jednej z podanych odpowiedzi):
 - Błazowa
 - Chmielnik
 - Hyżne
 - Tyczyn

Funkcjonowanie LGD - Lider Dolina Strugu

Z jakich źródeł dowiedział się Pan/Pani o LGD i jego działaniach ?

- a. internet, strona www LGD, strona www gminy
- b. prasa lokalna
- c. znajomi
- d. wydarzenia realizowane przez LGD
- e. informacja od pracowników LGD
- f. inne, jakie?

Jak ocenia Pani/Pan skuteczność działań informacyjno-promocyjnych prowadzonych przez LGD ? (5 - wysoka skuteczność, 1 - niska skuteczność),

- 1 2 3 4 5

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Jakiego rodzaju informacji dotyczących działalności LGD Pan/Pani poszukuje? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- a. ogólne informacje o LGD
- b. możliwość skorzystania z dofinansowania
- c. zdobywanie wiedzy poprzez doradztwo i szkolenia
- d. informacja o wydarzeniach lokalnych,
- e. informacja o produktach lokalnych.
- f. inne, jakie ?

Jakie działania Pani/Pana zdaniem przyczyniłyby się do lepszej popularyzacji działalności i wiedzy o LGD ?

- a. imprezy promujące LGD
- b. współpraca z mediami lokalnymi
- c. spotkania w poszczególnych gminach
- d. prowadzenie punktów konsultacyjnych
- e. działania za pośrednictwem internetu
- f. materiały informacyjne (foldery, plakaty, ulotki)
- g. inne, jakie ?

Realizacja Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność na lata 2016-2022

1. Czy znane są Pani/Panu cele Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanej przez społeczność na lata 2016 - 2022 wdrażanej przez Lokalną Grupę Działania - Lider Dolina Strugu ?

- a. zdecydowanie tak,
- b. raczej tak,
- c. raczej nie,
- d. zdecydowanie nie.

2. W jakim stopniu ocenia Pani/Pan poszczególne aspekty działań związanych z wdrażaniem LSR? (5-wysoki stopień, 1- niski).

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1. ogólny przebieg realizacji LSR,	☐	☐	☐	☐	☐
2. trafność i skuteczność stosowanych kryteriów wyboru,	☐	☐	☐	☐	☐
3. przejrzystość procedury naboru, oceny projektów,	☐	☐	☐	☐	☐
4. dobór wskaźników względem pomiaru skuteczności interwencyjnej strategii,	☐	☐	☐	☐	☐
5. wpływ wybieranych projektów w ramach LSR na osiągnięcie celów LSR i odpowiadania na potrzeby obszaru LGD.	☐	☐	☐	☐	☐

Dziękujemy za udział w ankiecie !